

(ร่าง) หลักเกณฑ์การพิจารณาแยกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติตามขอบเขตพื้นที่ให้บริการสำหรับผู้ให้บริการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในเขตพื้นที่เฉพาะ (นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการ ฯลฯ)

๑. ความเป็นมา

ผู้รับใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๕ ราย ได้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (PTT) บริษัท ปตท. จำกัดก๊าซธรรมชาติ จำกัด (PTTNGD) บริษัท อมตะ จำกัด จำกัดก๊าซธรรมชาติ จำกัด (AMATA NGD) บริษัท ดับบลิวเอชเอ อีสเทิร์นซีบอร์ด เอ็นจีที ๒ จำกัด (WHANGD๒) และบริษัท ดับบลิวเอชเอ อีสเทิร์นซีบอร์ด เอ็นจีที ๔ จำกัด (WHANGD๔) โดยมีใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติทั้งหมดรวม ๘ ฉบับ โดยจะแบ่งเป็นใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ แบบใบเดียวทั่วประเทศ ๓ ฉบับ และใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ แบบแยกตามพื้นที่แล้ว ๕ ฉบับ โดยมีรายละเอียดของการได้รับใบอนุญาต ดังนี้

ที่	ผู้รับใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ	จำนวนใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ แบบใบเดียวทั่วประเทศ	จำนวนใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ แบบแยกตามพื้นที่	รวมจำนวนใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ
๑	PTT	๑	๓	๔
๒	PTT NGD	๑		๑
๓	AMATA NGD	๑		๑
๔	WHANGD๒		๑	๑
๕	WHANGD๔		๑	๑
	รวม	๓	๕	๘

ซึ่ง กกพ. ในการประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๗ (ครั้งที่ ๙๐๕) เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ได้เห็นควรให้มีการปรับปรุงขอบเขตใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้มีลักษณะเดียวกัน โดยให้แยกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติตามขอบเขตพื้นที่ให้บริการตาม (ร่าง)หลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานกำหนด รวมถึงผู้ขอใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติรายใหม่ต้องกำหนดขอบเขตพื้นที่ให้บริการตาม (ร่าง) หลักเกณฑ์นี้ด้วย

๒. ขอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พศ.๒๕๕๐

มาตรา ๕๐ คุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต รวมทั้งอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการพลังงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนตามมาตรา ๙(๓) หรือนโยบายด้านพลังงานที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกใบอนุญาตที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๕๐ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของประเภท ขนาด และลักษณะของกิจการพลังงาน และต้องไม่ทำให้เกิดภาระเกินสมควรแก่การประกอบกิจการพลังงานของผู้รับใบอนุญาต และไม่เป็นผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขันรวมทั้งต้องให้มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในระหว่างผู้รับใบอนุญาตที่ประกอบกิจการพลังงานในประเภทขนาด และลักษณะเดียวกัน”

๓. (ร่าง) หลักเกณฑ์การพิจารณาแยกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติสำหรับผู้ให้บริการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในเขตพื้นที่เฉพาะ (นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการ ฯลฯ)

๓.๑ เหตุผลความจำเป็น

๓.๑.๑ การแยกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ สำหรับผู้รับใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติฯ รายเดิมที่ได้รับใบอนุญาตฉบับเดียวดำเนินการได้ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ และสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติฯ รายใหม่ รวมถึงรายเดิมที่จะมาขอขยายระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในอนาคต นั้น ควรต้องกำหนดขอบเขตพื้นที่ในการขอรับใบอนุญาตที่ชัดเจน โดย สำนักงาน กกพ. ได้นำหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตระบบโครงข่ายก๊าซธรรมชาติ ทั้งรายใหม่และส่วนขยาย ๔ มิติที่ กกพ. ใช้อยู่ในปัจจุบันมาวิเคราะห์ข้อดีของการแยกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติฯ พร้อมเหตุผลความจำเป็น ดังตารางดังนี้

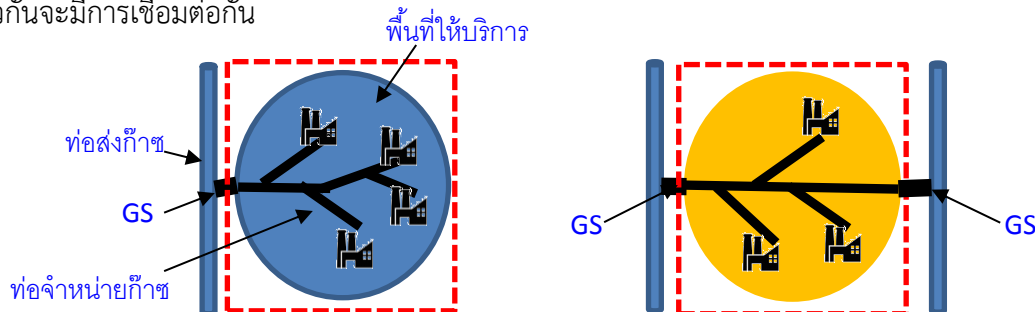
หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาต/ขยายระบบโครงข่าย	ข้อดี/เหตุผลความจำเป็น
๑. ความต้องการในการใช้พลังงานและความสามารถในการจัดหาพลังงาน	การแยกใบอนุญาตตามพื้นที่จะทำให้การกำกับ Demand - Supply ทำได้ดีกว่าการจัดทำ Demand-Supply แบบรวมทั้งประเทศเพราะจะสามารถบริหารจัดการแต่ละพื้นที่ที่ได้รับก๊าซธรรมชาติจากผู้รับใบอนุญาตเพียงพอ ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการจะเกิดความมั่นใจว่าจะจะมีก๊าซธรรมชาติใช้อย่างเพียงพอ ไม่เกิดการขาดแคลนก๊าซธรรมชาติที่ใช้ในการประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรม
๒. อัตราค่าบริการที่เหมาะสม	การแยกใบอนุญาตตามพื้นที่จะทำให้เกิดการกำกับต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน ส่งผลทำให้สามารถกำกับอัตราค่าบริการที่เหมาะสม สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงกว่าการคิดต้นทุนแบบเหมารวมทั้งประเทศ เนื่องจากปัจจุบันการคำนวณอัตราค่าบริการจะคำนวณตามขอบเขตใบอนุญาตที่ได้รับ ซึ่งถ้าเป็นใบอนุญาตแบบใบเดียวทั่วประเทศจะคำนวณอัตราค่าบริการเป็นแบบเฉลี่ยรวมทำให้ไม่เห็นต้นทุนที่แท้จริงในแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การกำกับอัตราค่าบริการ กกพ. อาจใช้วิธีการเฉลี่ยจากแต่ละพื้นที่ได้เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้ใช้บริการอันเนื่องมาจากจากราคาที่แตกต่างกันตามพื้นที่ได้
๓. การหลีกเลี่ยงการลงทุนที่ซ้ำซ้อน	การแยกใบอนุญาตตามพื้นที่จะสามารถกำกับแต่ละพื้นที่ที่ดำเนินการได้ชัดเจน และการอนุญาตตามพื้นที่ก็สามารถตรวจสอบได้ว่าการลงทุนที่ซ้ำซ้อนได้หรือไม่
๔. ความมั่นคงของระบบโครงข่ายพลังงาน	การแยกใบอนุญาตตามพื้นที่จะสามารถกำกับมาตรฐานการก่อสร้างการวางท่อก๊าซได้ชัดเจนกว่าการก่อสร้างในภาพรวมเนื่องจากจะมีรายละเอียดการก่อสร้างท่อในแต่ละเส้นชัดเจน เนื่องจากมีการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนและแคบลงตามพื้นที่ สามารถตรวจสอบได้ง่ายและมีประสิทธิภาพกว่าการอนุญาตรวมกันในทุกพื้นที่

๓.๒ (ร่าง) หลักเกณฑ์การแบ่งพื้นที่เพื่อออกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติสำหรับผู้ให้บริการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในเขตพื้นที่เฉพาะ (นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการ ฯลฯ)

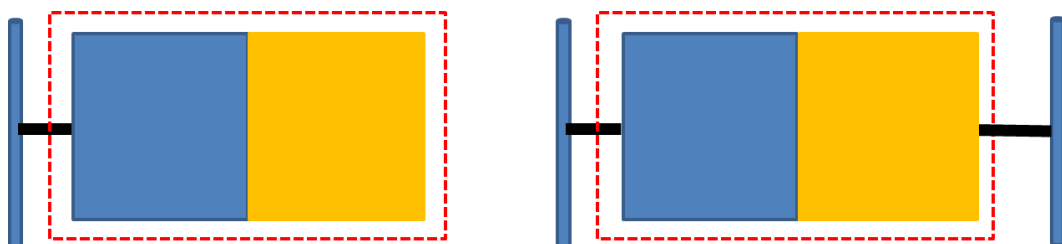
หลักเกณฑ์	รายละเอียด
๑. ขอบเขตพื้นที่ให้บริการ	โครงข่ายระบบท่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติอยู่ในขอบเขตพื้นที่เฉพาะที่ชัดเจน เช่น ภายในนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม เป็นต้น หากมีท่อจำหน่ายก๊าซธรรมชาติที่อยู่ไปนอกเขตพื้นที่แต่เป็นโครงข่ายท่อก๊าซที่เชื่อมกันเดียวกันให้ถือรวมอยู่ในใบอนุญาตเดียวกัน
๒. ผู้ให้บริการ	กรณีผู้ให้บริการหรือผู้ค้าปลีกก๊าซธรรมชาติฯ เป็นนิติบุคคลเดียวกัน แต่ให้บริการในหลายพื้นที่ ให้แยกการออกใบอนุญาตตามขอบเขตพื้นที่ให้บริการในข้อ ๑
๓. ผู้รับบริการ	ผู้รับบริการหรือผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติจากผู้ให้บริการจะอยู่ในพื้นที่ตามที่กำหนดในข้อ ๑

๓.๓ รายละเอียดกรณีศึกษาการแยกใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติสำหรับผู้ให้บริการค้าปลีกก๊าซธรรมชาติผ่านระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติในเขตพื้นที่เฉพาะ (นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการ ฯลฯ) ในแต่ละลักษณะ

กรณีศึกษาที่ ๑ พื้นที่ให้บริการระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติอยู่ในพื้นที่เฉพาะ (เช่น นิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม) และแยกเป็นเอกเทศชัดเจน ดำเนินการโดยผู้ให้บริการรายเดียวกัน ให้แยกเป็นใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ อีกรูปแบบ ทั้งนี้ ในพื้นที่ที่ให้บริการสามารถมี Gate Station (GS) ได้มากกว่า ๑ จุด และสามารถวัดปริมาณส่งก๊าซที่เข้าพื้นที่ได้ชัดเจน และโครงข่ายท่อก๊าซในพื้นที่เดียวกันจะมีการเชื่อมต่อกัน

กรณีศึกษาที่ ๒ พื้นที่ให้บริการระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติอยู่ในพื้นที่เฉพาะแต่พื้นที่เฉพาะอยู่ติดกัน และโครงข่ายท่อก๊าซมีการเชื่อมต่องถึงกัน และทุกพื้นที่ดำเนินการโดยผู้ให้บริการรายเดียวกัน ให้ถือเป็นใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ ฉบับเดียวกัน ทั้งนี้ สามารถมี Gate Station ได้มากกว่า ๑ จุด และสามารถวัดปริมาณส่งก๊าซที่เข้าพื้นที่ได้ชัดเจน และโครงข่ายท่อก๊าซในพื้นที่และพื้นที่ที่คาบเกี่ยวมีจะการเชื่อมโยงกัน

กรณีศึกษาที่ ๓ พื้นที่ให้บริการระบบจำหน่ายก๊าซธรรมชาติแยกเป็นพื้นที่ชัดเจน แต่มีโครงข่ายท่อก๊าซที่มีการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ถึงกันให้เป็นใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ และทุกพื้นที่ดำเนินการโดยผู้ให้บริการรายเดียวกัน ลูกค้าเชื่อมต่อระบบจำหน่ายจากผู้ให้บริการเดียวกัน ให้ถือเป็นใบอนุญาตค้าปลีกก๊าซฯ ฉบับเดียวกัน

